

صاحبی ، مدیری ، محرری :

آبونه بدلی :

سنة لکي ۱۰۰ غروش

آتی آیلنی ۵۰ »

اوج آیلنی ۲۵ »

مخبر

۱۳۳۸

اداره خانه سی :
شهزاده باشندده (تعالی اسلام)
جمعیتی مرکز عمومی
مرکز توزینی :
باب عالی جاده سنگه (اتحاد)
تجارت (کتابخانه سی)
اسلامک نفعنه خادم مقالات
مع الشکر قبول و درج اولونور

کان یازیدن شایان قبول کورولنار تاریخ
صیراسیله درج اولونور .

دینی ، علمی ، ادبی ، اجتماعی و شمیدیک شهری
جموعه اسامی ویر

یازانک شخصی دکل : یازنک احمیتی
نظر دفته آیلنیر .

عدد : ۹

۱۳۳۹ رجبه مخصوص نسخه

فی ۷ بوجوق غروش

منبر هیات :

مخبر دینی : ابتاه - حاجی نجیب . ایکنجی جواب ، تمایل و تصاویر - اسکیللی محمد عاطف . مناظره استادان مناسبتیه -
ارمناکلی صفوت .
مخبر تاریخی : رجب الفرد - طاهر المولوی . خاندان علم و معرفت - محمد عزت و محمد عارف .
مخبر ادبی : قطعه معراجیه - سعود المولوی . نعت شریف - احمد شعی . نیازم - سعود المولوی . ایران ادبیاتی - دارالفنون
مدرسارندن فرید .
مخبر انتقادی : (اکثر) و (بعض) کله لری حقنده .
علاوه : هند ماصالیری

مجله انتقادی :

سلطانی مآذونلرندن عاكف بكة

(اکثر) و (بعض) کلهلری حقنده :

مکملیتندن - لطفاً - بحث بویوردیغکز محفلک نقائصی آراسنده اخطار ایله دیککز قسمک بولوناماسی ؛ حقیقه بویوک برقصاندر . فقط بر « تحقیقات لغویه » یاخود بر « انتقاد » محفلی آچه بیلیمک ؛ پکده قولای برایش اولماسه کرکدر . اعلان مشروطیتدن بری مملکتتمزدن لسانمزه واعتیادمزدن اعتقادمزه واریجهیه قدر اولیه تحریبات ایقاع ایدیلدی که بونلرک تعمیر وتصحیحی ایچین الهی بر قدرت ایستر . مشهور بر ققره واردر :

وقیله ، قولتوغی آلتنده قوجه بر صالديرما صاقلایان براسکی یوبازی یا قالا مشلر و او غداره نی یچین طاشیدیغی صور مشلر . (تابط شرأ) وضعنده بولونان ملا ؛ مناسب برسوز بولاماش ،

— یا کلیش قازیمق ایچین ! دیمش .
— بونکله یا کلیش قازینیرمی ؟ سؤالنده بولونمشلر .
— اولیه یا کلیشلر وار که بویله اوافق کلیر ! جوابی

ویرمش .

لطیفه بر طرف . مع الاسف بونکونکی یا کلیشلر ویا کلیشلر اودرجهیه وارمشدر که اونلری قازیمق ایچین ملانک صالديرماسی ده کفایت ایتمز . کتب مطبوعه وجراندمنتشره میدانده . بونلرده کی مناسرلق واملاسرلق مصائب مضحکه درکهنه دوشمش ، هله بعضیلرینک - عدم دقت ، یاخود قیاسه مخالفت الحاسیله - قدرتلی قلملردن صدور ایتیش اولماسی ؛ هر کسی شبهیه دوشورمش ویا کلیشلغه آلیشدرمشدر . مثلاً بر صاحب قلم (اصل) ی (اصل) یازیور ، دیگر بر ادیب ایسه (سرچ قلم) تعیر غریبی قوللانیور . سورچکدن اولماسی لازم کلن (سرچ) ی عربی ، یاخود فارسی برکله وهم ایدیور و او ترکیب عجیبی (لغزش خامه) معناسنده استعمال

ایلیور . ادبی واجتماعی بوقدر هرج و مرج آراسنده - صاحبک عجز ونقصانی مسلم بولونان - محفلدن چیقاجق ندای ایدانک کیملره قارشی ونه قدر تأثیری اولایلیر ؟ لقد اسمعت لوفادیت حیاً ولكن لاحیة لمن تنادی مع مافیہ سؤالکیزی بوس بوتون جوابسز بیراقامق اوزره شو سطرلری قارالامایه ابتدار ایتدم :

« اکثر کله سنی بعضلری (س) علاوہ سیله (اکثریسی) صورتنده یازیورلر . بونک هاتکیسی طوغریدر ، طوغری اولیانک خطاسی نه جهتنددر ؟ » دیپورسکزر .

معلومکزددر که (اکثر) لفظی ؛ اسم تفضیلدر ، یاخود عرف حاضره کوره صفت تفضیلیه در . اسم تفضیللر ؛ حاجی ذهنی افندی مرحومک دیدیکی کی « یازیده » مطلقه یه ویاخود صاحبک غیر اوزرینه زائد و فائق بولندیغنه دلالت ایدر ، اکثر اسم تفضیلی ایسه لسانمزه دها چوق ، پک چوق ، اک چوق مألنی کوستریر ، یعنی توصیف ایله دیککی شخص ویا شینک دیکر بر قسم اشخاص واشیادن یا تماماً ، یا قسماً فضله اولدیغی ائاده ایدر . مثلاً تابی نک :

در یوزه کراندن شعرا اکثر اولوردی

دزدان معایده اکر قطع ید اولسه

پینده معنی اتحال ایدن شاعرلرک الی کسینلمک عادت اولسه پیدی اوکیلری دیلنجیلردن زیاده اولوردی ده نیلرک اکثر کله سنک موصوفی بولان شاعرلردن هپسنک بوتون سئله کروهندن فضله اولاجنی کوسته ریلشدر . ضیا پاشانک :

اکثر کیشینک صورتنه سیرتی اویماز

مصراعنده ایسه انسانلردن برقسینه نسبتله چوغنک صورتی سیرتنه اویماقده اولدینی سویله نیلرک اکثرک موصوفی اولان (کیشی) ایله انسانلرک برقسیمی مراد ایدیلشدر .

اکثر کله سی ؛ نقل ایدیلن بیت و مصراعده کورولدیکی

بیتلرنده اولدینی کی (اکثری) کله سنک (اکثری) موقعنده قوللانیدینی وچوق دفعه معناسنی افاده ایتدیکی واردر . ضیا پاشانک :

آچلقله کزردی کندی اکثر

مصراعنده کی (اکثر) ده اکثریا موقعنده قوللانیمشدر . کله لم دیگر مسئلهیه : « بعضی ، بعضیسی ، بعضیلری کله لرندن هانکیلرینک استعمالی موافق قاعده در . و بو کله لرك نره لرده استعماللری لازمدر ، آلتلرینه (ی) وضعی لازمی ، دگلی ؟ » دییه سورویورسکزر .

قاموسک تعریفه کوره « مرئنه دن بر طائفه ، یعنی بر جزء و برپاره » دیمک اولان (بعضی) کله سی ده (بعضی دفعه) و (عندالبعض) کی فارسی و عربی ترکیلرده مضاف و مضاف الیه اولارق قوللانیلیرکن تورکجه اضافلرده آنجا مضاف حالنده استعمال اولونور و حسب القاعده ، یعنی آخرنده حرف املا بولونما مایسی طولانیسیله (بعضی) دیمک لازم کلیر . نیته کیم یاقین زمانلره قدر بویله ده نیرمش ایشته ۱۲۵۶ تاریخده وفات ایتمش اولان فرخ افندی ؛ (حسین واعظ) ک (مواهب علیه) اسمنده کی تفسیرینه (مواکب) نامیه یازدینی ترجمه ده (ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض) نظم جیلنک نقل مآلنده « اکر الله تعالی ناسک بعضنی بعضیه دفع ایدر اولمیدی » دییور . (نعم) ده تاریخنک جلد رابعنده « ماه ذی العقده ده ابوسعید افندی صدر فتوادن عزل اولنوب معید احمد افندی شیخ الاسلام اولدی . علمادان بعضی

بی کس نواز عالم مفتی الانام عادل

مصراعنی تاریخ دیمشدر « معلوماتی ویریور . فقط بو صورت ؛ بو کونکی شیوه یه مخالفدر . هیج بریمز « ناسک بعضی » « علمادان بعضی » دیمیز « ناسک بعضیسی » « علمادان بعضیسی » دیرز . « کلام بلیغ ایله متکلم بلیغک هپسی فصیح اولدینی حالده کلام فصیح ایله متکلم فصیحک بعضیسی بلیغ اولمایه بیلیر » عبارده سنده اولدینی کی . تحف تصادفدرکه (بعضی) ک لسانمزه ضدی بولونان

وجهله صفت تفضیله اولارق قوللانیدینی کی تورکجه و فارسی اضافلرده مضاف حالنده استعمال اولونور : فضولیک :

باغلاماز هر شکوفه میوه تر

اکثری بیتدیکی یزنده بیتر

نفعینک :

حسب حامدر خصوصا لاف دعوی برطرف کرچه صاحب لاف اولور ارباب طبعک اکثری کتبخانه صاحبی عاطف افندینک :

بولماز ، یزدر اکثری ارباب عفتک

کوردک زمانه نک نیجه برهیزکاری

جودت پاشانک « بونک اوزرینه ایکی اوغلی ایله عشیرتک اکثری وطن قدیملرینه عودت ایلش ایشه ده ... » بیتلریله عبارده سنده اولدینی کی . تورکجه ده کی مضافلرک آخرنده حرف املا بولونما نیجه یالکیز بر (ی) علاوه سی قواعد لسان اقتضاسنددر . اکثر کله سی ده مضاف واقع اولونجه - مثاللرده کورولدیکی صورته - (اکثری) ده نیلمک ایجاب ایدر . ایشیتیمک و آلیشمق سوقیله سویلرکن (اکثریسی) ده نیلسه بیله یازارکن « قارجای خان بونلرک صورت هجوملرینی تحقیق ایلش اولدیفندن عسکرینک اکثریسی بوصویه قومیشدی - نتائج الوقوعات » عبارده سنده اولدینی کی (اکثریسی) شککنده تحریر ایتمه لیدر . عکس تقدیرده (خانمیشی) (آدامیشی) دین چرکس خالاییقلرک چتره فیلسکی تقلید ایدیلش اولور . (اکثر انسانلر) (اکثر طوبراقلر) کی ترکیلر یاییلامیه جفتی سوبله مایه لزوم یوقدر . بعض تلفظانه تبعیت ایدیلک ایسته نیلیدیکی تقدیرده (اکثری کیمسه لر) دیمک (اکثر کیمسه لر) دیمکدن طوغرودر :

اکثری تجربه سبز ، نااهل اللرده امور

عدم تجربه دن هر ایشمز غرق فتور

و : اطعمه دیوانی اولمش اولمش ازبری

سفرده ده بحث ایلر اوندن اکثری

پيشنده كي بعضيلردن بري علمانك، ديگري ادبانك بر زمرد سي
معناسنه در .

— .. بك قلمه دوام ايدييورمي ؟

— بعضي كليور ، يا خود بعضي بعضي اوغرايور .
مجاورده سنده كورولديكي وجهله (بعض) كله سنك مكاله
اثناسنده (بعضاً) معناسنه قوللاييلديني ده اولور . يازي يه
دكل ، سوزه منحصر اولماسي لازم كان بوكي استعماللر
ايچين ده (بعض) ده بري (ي) علاوه سي ضروريدر .
ايشته ميرم ! كتابسزلق مشكلاتي ايچنده يايه بيلديكم
تدقيقات و بيان ايدييله جكم مطالعات بونلردن عبارت .
نواقصني ده اربابي اكمل ايله سين .

طاهر المولوي

اعتذار :

تدقيق مؤلفات هيئت عليه سندن كونده زيلن مقاله جوابيه ؛
مجموعه نك ترتيبندن صوگرا ورود ايله يكي جهتله كله جك نسخه يه
درج ايديله جكدرد .

تشكر

مجموعه يه قارشي آثار توجه ابراز ايله مك لطفنده بولونمش
اولان ماله ناظر اسبق عيذرالرحمن بك افندي حضيئرلرينه تشكرات
واحترامات مخصوصه تقديم اولونور .

(خالص يا ايلا ياغلري)

آناطولونك آق طاغ يايلالري محصولاتندن غايت
نفيس ولذيد ساده ياغي آصمه آلتنده يالديز خاننده (۴)
نومروده خوطان زاده تجار تخانه سنده اهون فيأله صالقمده در

اوقاف اسلاميه مطبعه سي ممبر مسؤولي : طاهر المولوي

(هپ) كله سي ده مضاف اولونجه (هي) ده يامك قاعده
اقتضاسندن ايكن اولوني ده « هيسي » ديه قوللانمايه
باشلامشز .

(سيرا يانا) نك بوشيو ديني كوسترن شوبندي نه قدر
خوشدر :

بورازينك ، تپيسنك حكمتي وار هپسنك
الله رزق قايسنك برين قاپار ، بيكن آچار
(بعض) دن صوگرا تور كجه بر كله كليسه بعضي ؛
اسم منسوب عدايله (بعضي كيمسeler) ديمك (اكثر ي كيمسeler)
ديمك قيلندرد .

(بعضيلري) نه كلنجيه : (بعض) ك جمعي بولونان
بو كله يي ده يرينه كوره استعمال ايدييورز . يري ، يعني
(بعض) ايله فرق استعمال ايله « طلبه نك بعضيسي درسي
آكلایامادی » يكي ادبامزك بعضيلري بوكي نكاته اهميت
ويرميور « مثاللرند كورولديكي اوزره قلت وكثرت
موقعلريدركه قاموس ترجمه سنك ۱۱۲۳ نجی صحيفه سنده
مندرج اولان عبارة آتیه ده بوطني مؤيددر :

« ... شارح ديركه مؤلف تردید ايله ذكر ایلدی .
لكن قبيله مذكوره نك بعضيلري قول اول و بعضيلري ثانی
اوزره تكلم ايدرلر »

برده (بعض) كله سي (دن) اداتندن صوگرا كليسه
(بعضيسي) ده نيلايكي كي (بعضيلري) ده ده نيله بيلير :
(علمادن بعضيلري ؛ متشابهاتي تاويل ايله مشدر) .
بنده كز ؛ كرك (بعضيسي) نك ، كرك (بعضيلري) نك
يا ايله يازيلماسي طرفداري يم . چونكه : ضادلري مكسور
اوقويه بيلمك ايچين او حرفك وساطته محتاجز .

بوندن باشقه برده (بعضيلر) تعيري واردركه معلوم
برخلقك بر زمرد سي ، بر قسمي ديمكدر . مولد منظومه
سنده كي :

بعضيلرديرلر كه اول اوچ دلبرك آسيه يدي بري اول مه پيكر ك
ضيا پاشانك :

بويله وار ايكن لسانده وسعت واردير ينه بعضيلر ضرورت